

se konal 10.—12. září v Curychu. Zdůrazněna byla nutnost samosprávy a důležitost základního kapitálu pro vybudování dostatečných ochranných a hygienických opatření. — Poradní komise pro práci intelektuální, zřízená při mezinár. úřadu práce, zabývala se v sedění 9. října pracovními poměry hudebníků a kinoherců. (—kg.)

Ze Sbírky zákonů a nařízení. (Částky 58—62, roč. 1929.) Pod čís. 145—152 vyhlášeny úmluvy s republikou Rakouskou o Pensijním ústavu Svazu místních a malých drah, o nemocenské pokladně býv. c. k. rakouské správy státních drah a o jejích vedlejších fondech, o Úrazové pojišťovně hornické, o Odborové úrazové pojišťovně rak. železnic, o náhradních ústavech pensijního pojištění zřízců, o Městské pojišťovně vídeňské obce a o Pensijním spolku zřízců obchodu a průmyslu ve Vídni, o Všeobecném pensijním ústavu pro zřízence a konečně úmluva podle čl. 275 mírové smlouvy Saint-germainské o Úrazové pojišťovně dělnické pro Vídeň, Dolní Rakousy a Burgenland. — Vlád. nařízením č. 153 byly zřízeny tři dílčí skupiny v rámci skup. II. příslušníků Všeob. fondu peněžních ústavů v RČS (dle zák. 238/1924). — Právní poměry porodních asistentek znovu upraveny vl. nař. č. 154 ustanoveními o zkouškách, praxi, diplomu a slibu. — O p a t ř e n í m i S t á l é h o v ý b o r u z 11. října 1929 čís. 155 doplněn zák. o stavebním ručnu, čís. 156 prodloužena účinnost zák. č. 45/1928 o odkladu exekučního vyklizení místností na stejnou dobu a čís. 158 pak prodloužena platnost zák. č. 58/1925 a 113/1927 o celních slevách pro dovoz strojů a přístrojů do 31. března 1931. — O státní pomoci při živelních pohromách v roce 1929 vydáno o p a t ř e n í z 11. října 1929 čís. 159. — Visová povinnost s Norskem zrušena vyhláškou min. vnitra č. 160. — Platnost dovozních listů, vydaných dle zák. 109/1926, byla o p a t ř e n í m z 11. října 1929 č. 161 prodloužena do konce prosince 1929 a použití těchto listů rozšířeno na jeden rok na dovoz vepřového sádla, slaniny a husího sádla. — § 48 zák. č. 26/1929 byl novelován o p a t ř e n í m z 22. října 1929 čís. 162.
—kg.

Z komentářů posledních jazykových nálezů nejv. spr. soudu. Vedle sporů o jazykové úřadování svazků samosprávných, jichž řadu rozhodl nejvyšší správní soud v důsledku svého administrativního plenu několika nálezy z 28. VI. 29, jak již bylo zde referováno, točil se zájem českých i německých právnických kruhů i kolem další sporné otázky, co jsou to orgány republiky ve smyslu jazykového zákona, povinné znáti státní jazyk. Hlavně šlo o to, zda prováděcí jazykové nařízení je ve shodě se zákonem, pokud za orgány republiky považuje i civilní geometry a notáře.

Pokud jde především o civ. geometry, dospěl n. s. s. rozbořem příslušných norem, upravujících právní poměr tohoto odvětví, k názoru, že civ. geometři (na rozdíl od báňských inženýrů) orgány republiky nejsou, vyhověv tak německým stížnostem proti opačnému stanovisku min. veř. prací. Judikaturou touto zabývá se článek Dr. Vlad. L e p a ř e, odb. předn. min. veř. prací v. v., nazvaný: »Jsou civ. geometři a ostatní civilní technické orgány republiky ve sm. jaz. zákona?« (zvl. otisk z čas. Česká advokacie, roč. XV. č. 4). Autor na rozdíl od stanoviska n. s. s. dospívá k závěru, že tu jde o orgány republiky. Pokud se týče jich jazykové kvalifikace, upozorňuje autor, že ostatně již podle právního řádu rakouského byli povinni znáti v Čechách cba zemské jazyky. Autor správně poukazuje na to, jakým paradoxem jest, bojuje-li tu celá skupina v obavě ze zdánlivé nevýhody ve směru jednomu proti úřednímu charakteru svého zaměstnání, z něhož ve směrech jiných mohou plynouti značné výhody.

Pokud jde o notáře, rozhodnuto bylo nálezem Boh. 7816/29, že orgánem republiky jsou, pokud nevystupují jen jako zástupci strany. Stanovisko n. s. s. jest v této věci opět nepříznivě posuzováno se strany ně-

meckých notářů, jichž časopis věnoval citovanému nálezu samostatné číslo. Redakce klade v něm největší důraz na posudek býv. profesora německé university pražské A d a m o v i c h e. Tu však s jistým překvapením zjišťujeme, že posudek tento v podstatě se stanoviskem n. s. s. souhlasí, popíraje pouze, že by notáři vždy byli orgány republiky, což ovšem n. s. s. nevyslovil.

Vidíme z těchto malých ukázek, jakou ožehavou půdou jest jazyková judikatura nejv. spr. soudu. Dnes, kdy většina nejspornějších otázek jest již vyřešena, nelze nevzpomenouti úmorné práce jazykových senátů tohoto soudu, zejména ovšem jejich neúnavného předsedy senátního presidenta Čapka, jehož jméno mluví k nám ze všech jazykových nálezů poslední doby. — jkt —

Referendum v Německu. V poslední době byl zájem mezinárodní veřejnosti upoután velkou politickou akcí Huggenbergovou, resp. německých nacionálů, aby lidovým hlasováním byl zvrácen postup ministra Stresemanna ve věci reparací. Podle německé ústavní listiny (čl. 73 a násl.) a příslušného prováděcího zákona z 27. června 1921 (Reichsgesetz über den Volksentscheid) může iniciativní návrh zákona vyjít z lidu, musí však býti zpracován ve formě zákonné osnovy a podepsán 5000 voliči, nebo musí některá politická strana osvědčiti, že 100.000 jejích organisovaných voličů návrh podporuje. Na základě takto podaného návrhu vyloží se voličské seznamy k zápisu. Zapiše-li se nejméně desetina voličů, že souhlasí s hlasováním, předloží se návrh zákona říšskému sněmu. Tento podrobí návrh obvyklému parlamentárnímu jednání. Přijme-li ho beze změny, je věc vyřízena. Zamítne-li návrh neb usnese-li se na návrhu pozměňovacím, předloží se návrh původní a případně též návrh sněmem pozměněný lidovému hlasování. K přijetí zákona lidovým hlasováním se vyžaduje nadpoloviční většiny skutečně hlasujících, při zákonech ústavních nadpoloviční většiny všech k volbě oprávněných. První plebiscit se konal dle těchto ústavních pravidel v roce 1926 o návrhu sociálních demokratů na vyvlastnění majetku býv. panujícího rodu. Při konečném hlasování sice bylo docíleno nadpoloviční většiny hlasujících, nikoliv však nadpoloviční většiny voličů. Toho použila tehdejší vláda k tomu, že prohlásila, že jde o zákon ústavní a že tedy dostatečným počtem hlasů přijat nebyl. Nynější návrh Huggenbergův lidu předložený docílil jen něco málo přes desetinu hlasů, potřebnou k tomu, aby byl předložen sněmu. Všeobecně se má za to, že po zamítnutí návrhu sněmem nedocílí návrh potřebných hlasů při plebiscitu. — Třebaže výsledky německého referenda nejsou dosud valné, přece nutno uznati, že naši, dříve tak monarchističtí sousedé se do demokratického zřízení vžili mnohem rychleji než naše republika, v jejímž jedenáctém roce se již asi zapomnělo, že § 46 ústavní listiny má býti proveden zvláštním zákonem. — kg.

Překážky reformy trestního práva. Pod tímto titulkem komentoval v Lidových Novinách 19. října prof. Dr. K a l l a b průtahy v uzákonění osnovy trestního zákona, která jest již dávno vypracována a posudku odborníků podrobena. Jako tři hlavní překážky uzákonění osnovy uvádí autor citovaného článku: požadavek trestu smrti, nesprávné představy o výkonu trestu a zaměstnání trestanců. Přimlouvá se za to, aby do osnovy trest smrti přece zaveden byl, neboť prakticky se na věci nic nezmění, bude-li tento trest v zákoně a nebude-li se ho ve skutečnosti užívat. — Že osnova jednotného trestního zákona se na nedozírnou dobu ukládá ad acta, viděti z toho, že ministerstvo spravedlnosti podrobilo posudku odborníků osnovy nového trestního řádu a zákona o trestním soudnictví nad mládeží, při čemž se zřejmě nepočítá s unifikovaným trestním právem. Jest věru zarážející, že osnova tr. zák., které bylo odborníky věnováno tolik péče a na kterou právnická veřejnost již téměř nedočkavě čeká, nemá dojíti v dohledné době uzákonění. Jsme zvědaví,